

Motion till riksdagen 2009/10:So569

av **Dan Kihlström (kd)**

Nollvision för hemlöshet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anføres i motionen om utvecklad forskning och en nollvision för hemlöshet.

Motivering

Antalet personer utan egen bostad har ökat i Sverige under de senaste åren. Mellan 15 000 och 20 000 personer beräknas vara hemlösa. Det visar den senaste kartläggningen av hemlöshet som genomfördes år 2005. Det finns hemlösa personer i 86 procent av landets kommuner, men problemen är störst i Stockholm, Göteborg och Malmö. Kartläggningen visar att hemlösheten ökat sedan 1999 med 2 000–3 000 personer.

Tre fjärdedelar av de hemlösa är män och en fjärdedel är kvinnor. 80 procent av männen beräknas ha missbruksproblem liksom 63 procent av kvinnorna. Gemensamt för både män och kvinnor är att de många gånger har psykiska problem.

Det är en skamfläck för vårt land att tusentals kvinnor och män bor på gatan. Hemlösheten är ett slags mått på nivån på välfärdssamhället. Många skulle säkert uttrycka att hemlösheten är ett bevis på ett misslyckat välfärdssamhälle. Det handlar inte bara om att samhället ska upprätta olika program eller att regelsystemet måste förändras. Egentligen handlar det i grunden om hur vi tar ansvar för varandra, kort sagt det sociala nätverket. Staten, regionerna och kommunerna kan i samverkan göra mycket för att underlätta situationen för den hemlöse individen.

Alliansregeringen presenterade för drygt två år sedan en strategi för att motverka hemlöshet. 66 miljoner kronor satsas mellan 2007 och 2009. Syftet med strategin är att skapa en struktur som gör det tydligt att många aktörer på såväl nationell, regional som lokal nivå har ett ansvar och en roll att spela i arbetet mot hemlösheten. Strategin innebär en ambitionshöjning genom att

Fel! Okänt namn på

den anger en tydlig handlingsinriktning, ett brett angreppssätt och ett tydligt samarbete. I strategin fastslås att alla människor ska vara garanterade tak över huvudet och erbjudas fortsatt samordnade insatser utifrån individuella behov. Antalet vräkningar ska minska och inga barn ska vräkas. Inträdet på den ordinarie bostadsmarknaden ska underlättas för den som befinner sig i boendetrappor, träningslägenheter eller andra former av boenden som tillhandahålls av socialtjänsten eller andra aktörer. Ordnad bostad ska finnas för den som kommer ut från kriminalvårdsanstalt, behandlingsenhet eller stödboende.

Det är framförallt i det lokala sammanhanget som strategin omsätts i praktiskt arbete. Det är i kommunen som tak-över-huvudet-garantin kan införas och det är i kommunen som gott samarbete mellan socialtjänst och fastighetsägare kan byggas för att minska hemlöshet. Regeringens och nationella myndigheters roll är att på bästa sätt stötta och stimulera de lokala aktörerna i sitt arbete. Socialstyrelsen ska senast den 1 juli 2010 lämna en myndighetsgemensam slutrapport som inkluderar hur det lokala utvecklingsarbetet bidragit till att uppnå uppsatta mål. Denna avrapportering kommer att utgöra underlag för regeringens fortsatta prioriteringar.

Men hemlöshetsproblematiken är komplex till sin natur och inte bara en intern kommunal angelägenhet. Det är inte ovanligt att hemlösa förflyttar sig över kommungränser för att om möjligt finna en sängplats över natten. Inte sällan är det de större kommunerna som får ställa sin socialtjänst till förfogande i denna utmaning. Därför bör hemlöshetsfrågan även ses i ett regionalt perspektiv. Det är viktigt med en ökad samverkan mellan kommunerna. En sådan samverkan mellan berörda aktörer och kommuner är en avgörande framgångsfaktor i hemlöshetsarbetet.

Det kan konstateras att forskningen i Sverige när det gäller hemlösa har en mycket svag ställning. Det får bland annat till följd att grundläggande metodfrågor vid denna typ av forskning inte har varit föremål för djupare diskussion. Forskning om bostadssociala frågor måste vara ett viktigt deltema i den samhällsvetenskapliga forskningen. Det är viktigt med kunskap om hur många de hemlösa är, vad deras situation beror på och om de blir fler eller färre. Det långsiktiga målet för ett välfärdsland som Sverige borde vara att ingen saknar ett hem. Detta bör ges regeringen till känna.

Stockholm den 9 september 2009

Dan Kihlström (kd)